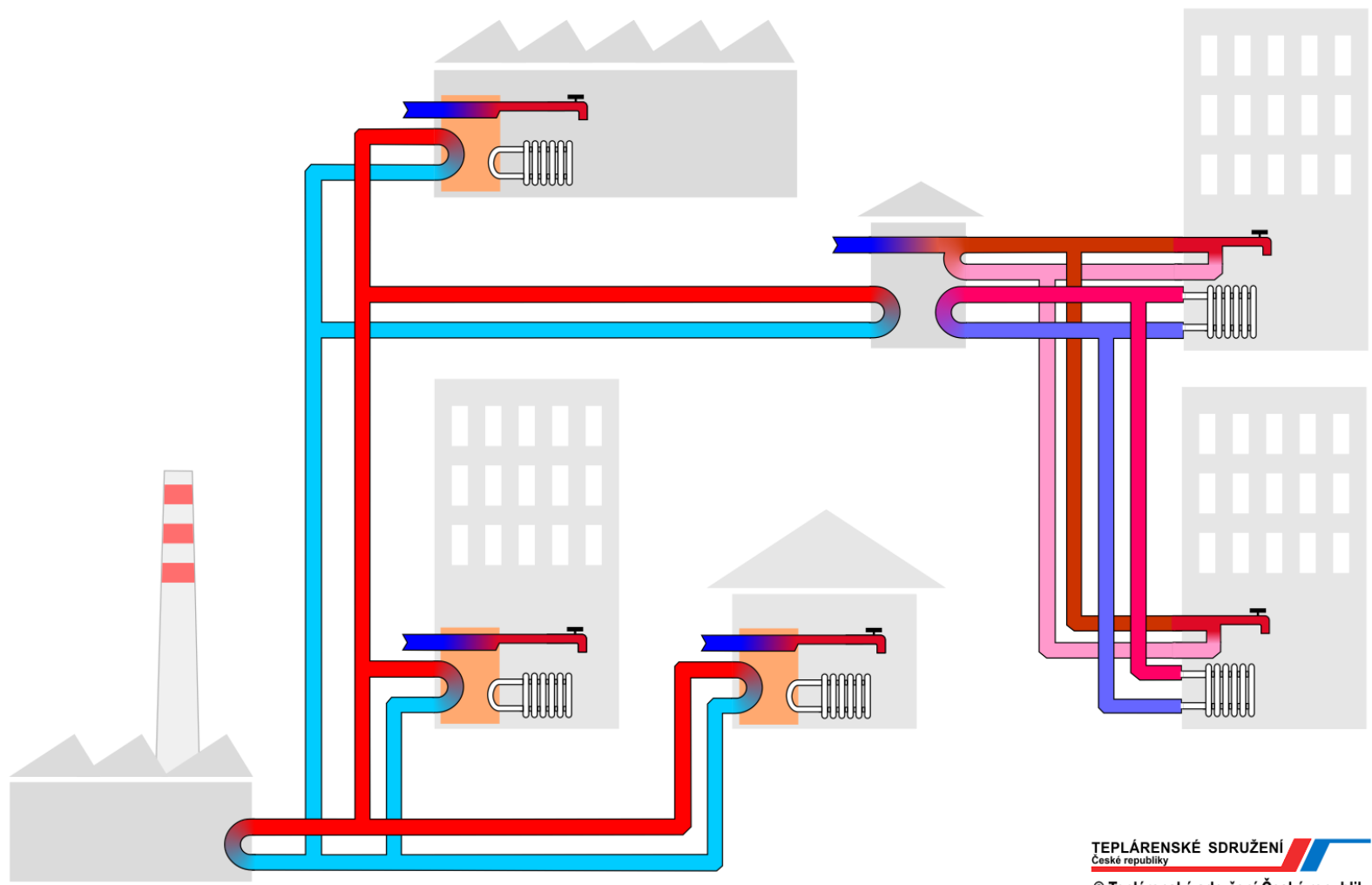

Právní úprava teplařenství

JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.

PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

TEPLÁRENSKÉ SDRUŽENÍ
České republiky
© Teplárenské sdružení České republiky

PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Teplárenství

- **Tepelná energie**
 - teplo
 - chlad
 - **Dálková dodávka** tepelné energie
 - **uzavřený systém** – uzavřený trh
 - Dodávku tepelné energie zajišťuje provozovatel přímo připojeného zařízení (zdroj/rozvodné tepelné zařízení)
 - Nelze si dodavatele vybírat
 - Neexistuje obchodník s tepelnou energií

 - **Veřejná služba i podnikání**
-

Historie teplárenství

- **20. léta 20. století**
 - První soustavy (průmysl)
 - Praha – Holešovice, Brno (Špitálka), Ústí nad Labem
 - **50.– 60. léta 20. století**
 - Rozvoj velkých soustav (průmyslové a urbanizované aglomerace)
 - Ostravsko, Severní Čechy, Pardubice a Hradec Králové, Praha
 - **70.– 80. léta 20. století**
 - Sídliště
 - Technické zaostávání
 - **Přelom tisíciletí**
 - Ekologizace, racionalizace
-

Historie právní úpravy

- zákon **č. 80/1957 Sb.**, elektrizační zákon
 - I. I. 1958 – I. I. 1988
- vyhláška č. **38/1963 Sb.**, o zřizování a provozování zařízení pro výrobu a rozvod tepla
 - I. I. 1963 – I. I. 1988
- zákon **č. 89/1987 Sb.**, o výrobě, rozvodu a spotřebě tepla
 - I. I. 1988 – I. I. 1995
- zákon **č. 222/1994 Sb.**, o podmínkách podnikání v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci
 - I. I. 1995 – I. I. 2001
- zákon **č. 458/2000 Sb.**, energetický zákon
 - od I. I. 2001

Základní požadavky

- **Spolehlivost** dodávek tepelné energie
- Trvalá **bezpečnost** dodávek tepelné energie
- Energetická **účinnost**
- Minimalizování dopadů na životní prostředí
- Přiměřená **cena**
- **Ochrana** zákazníků a spotřebitelů
- Ochrana oprávněných zájmů držitelů licence

Základní třídění zařízení

- **Zdroje**

- I. dělení:

- **centrální zdroje:** teplárny, výtopny, zařízení pro energetické využití odpadu (spalovny)
 - **lokální zdroje:** blokové kotelny

- II. dělení:

- podporované zdroje
 - Obnovitelný zdroj energie nebo druhotný energetický zdroj
 - Kombinovaná výroba tepla a elektřiny
 - ostatní zdroje

- **Rozvodné tepelné zařízení**

- **Tepelné sítě:** Tzv. dvoutrubky a Tzv. čtyřtrubky / pára, horká voda, teplá voda
 - **Předávací stanice:** Centrální a Objektové / Kompaktní

- **Přípojky**

- **Odběrné tepelné zařízení**

Soustava zásobování tepelnou energií

§ 2 odst. 2 písm. c) bod 14 energetického zákona

- **soustava** tvořená **vzájemně propojeným**
 - zdrojem nebo zdroji tepelné energie a
 - rozvodným tepelným zařízením
 - **sloužící** pro dodávky tepelné energie pro vytápění, chlazení, ohřev teplé vody a technologické procesy,
 - je-li **provozována na základě licence** na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie

 - soustava zásobování tepelnou energií je zřizována a provozována **ve veřejném zájmu** (uspokojování veřejné potřeby tepla).
-

Soustava zásobování tepelnou energií (dříve CZT)

- Zdroje propojené jedním rozvodným tepelným zařízením
- Kryto licencemi

Význam

- Stav nouze
- Preference v zákoně o ochraně ovzduší
- V případě podpory podporovaných zdrojů
- Zákon o hospodaření energií
- Cenová lokalita

Výhody a nevýhody SZTE (CZT)

Výhody

- Dopady na životní prostředí
- Vysoká účinnost výroby (při kombinované výrobě)
- Odborný provoz
- Vysoká spolehlivost (více paliv, více zdrojů)
- Bezpečnost
- Provozní komfort
- DPH
- Efektivní termické využití odpadu
- Efektivní kombinovaná výroba elektřiny a tepla
- Stabilizační článek elektrizační sítě

Nevýhody

- Ztráty v rozvodech zvyšují spotřebu tepla
- Nutnost provozu rozvodů podle nejnevýhodnější topné křivky
- Předimenzovanost zdroje a sítě z minulosti
- Vodárenský efekt (uzavřený systém)
- Místy přetápění
- Určitá netransparentnost při rozúčtování u 4trubek
- Odstávky

Podnikatelská oprávnění

Jde-li o podnikání, nejen rozúčtování nákladů

- **Licence** (výroba a rozvod)
 - v případě dodávky třetím osobám ze zdroje určené vícero objektům
 - na výrobu a rozvod tepelné energie
 - Energetický regulační úřad
- **Živnostenské oprávnění** (jen výroba)
 - v případě dodávky třetím osobám ze zdroje jen pro jeden objekt
 - **volná živnost** – výkon zdroje do 50 kW
 - **koncese** – výkon zdroje nad 50 kW

http://www.eru.cz/user_data/files/licence/stanoviska/lic_ss_sprava.pdf

Licence

- **Registrační princip** (ne koncesní)
 - Všeobecné podmínky podnikání
 - Plná svéprávnost
 - Bezúhonnost ve smyslu energetického zákona
 - Odborná způsobilost
 - Technické předpoklady
 - Technická úroveň energetického zařízení (bezpečnost a spolehlivost)
 - Vztah k energetickému zařízení
 - vlastnické právo anebo právo užívat – souhlas vlastníka na dobu udělení licence
 - Finanční předpoklady
 - bezdlužnost
 - finanční zabezpečení provozování činnosti (finanční plán na 5 let)
 - Překážkou je zrušení licence z důvodů podle § 10 odst. 2 písm. b) či c)

Ochrana SZTE – základní rámec

- § 77 odst. 5 EZ + zákon o hospodaření energií
- **Preference SZTE** před ostatními způsoby vytápění (vyjma nestacionárních zdrojů znečištění)
 - povinnost připojení, zákaz odpojení - § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší
- Zvláštní pravidla pro odpojování
 - Stavební řízení
 - Územní energetická koncepce
 - Souhlas orgánu ochrany životního prostředí

Limity volby způsobu vytápění

Další podpora dálkového tepla

- **Podporované zdroje** – podpora tepla v případě SZTE a technologického užití
 - **Obnovitelné zdroje**
 - Povinnost připojit do SZTE a vykupovat teplo
 - **Kombinovaná výroba tepla a elektřiny**
 - **Účinná soustava zásobování tepelnou energií**

Povinnosti držitele licence

Základní

- Kontrakční povinnost
 - Územní energetická koncepce
 - Rozvodné tepelné zařízení n. tepelnou přípojku
 - Odběrné tepelné zařízení má stanovenou technickou úroveň
- Povinnost zajistit dodávku tepelné energie
- Povinnost tvořit ceny v souladu s cenovým rozhodnutím ERÚ
- Povinnost přispívat do Energetického regulačního fondu
- Informační povinnost vůči úřadům

Zvláštní

- Povinnost pokračovat ve výkonu licencované činnosti
- Povinnost poskytnout zařízení při stanovení povinnosti nad rámec licence
- Povinnost nad rámec licence

Povinnosti odběratele

- **Spravovat odběrné tepelné zařízení** tak, aby nebyla ohrožena hospodárnost, bezpečnost a spolehlivost dodávek
- **Upravit** na svůj náklad své **odběrné tepelné zařízení** v případě změny teplotnosné látky nebo jejích parametrů
- **Neprovozovat vlastní náhradní či jiný zdroj** propojený s rozvodným tepelným zařízením bez písemné dohody s distributorem
- **Odpojit se jen, pokud připojení již není ekonomicky přijatelné**, a dodržet přitom zákonem stanovený postup (u nestacionárních zdrojů znečištění není volba způsobu dodávky tepelné energie omezena)

Cenová regulace

- **Cenová rozhodnutí**
 - Energetický regulační úřad
 - Věcné usměrňování cen
 - Právní předpis
 - Cenová lokalita
- **Kontrola**
 - *ex post*
 - Energetický regulační úřad

Spory

• ERÚ

- **spory o uzavření smlouvy** podle energetického zákona mezi držiteli licencí nebo mezi držitelem licence a zákazníkem
- **spory o omezení, přerušeni nebo obnovení dodávek** tepelné energie z důvodu neoprávněného odběru (ne ale neoprávněné dodávky)
- **spory o splnění povinností ze smluv mezi držiteli licencí nebo mezi držitelem licence a zákazníkem**, pokud s pravomocí Energetického regulačního úřadu rozhodovat vzniklý spor souhlasí všichni účastníci řízení
- na návrh **zákazníka v postavení spotřebitele** odebírajícího tepelnou energii pro spotřebu v domácnosti nebo **zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající**, rozhoduje
 - 1. spory mezi zákazníkem a držitelem licence o splnění povinností ze smluv o dodávce tepelné energie,
 - 2. o určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence, jehož předmětem je dodávka tepelné energie, vznikl, trvá nebo zanikl, a kdy se tak stalo

• Soud

Teplárenství a hospodářská soutěž

- ERÚ a ÚOHS působí vedle sebe
- **vymezení trhu**
 - Lze ztotožnit jen s územím, kde jsou rozvody?
 - Distributor tepelné energie většinou v postavení dominanta.
 - Trh je omezen jen na dálkové teplo, anebo zahrnuje i jiné způsoby vytápění?
- **přístup k technické infrastruktuře** v. sektorová úprava
- **veřejné zakázky** – sektorový dodavatel
 - V případě zvláštních či výhradních práv
 - Dovozuje se u držitele licence na rozvod tepelné energie – z důvodu vzniku věcných břemen vstupu na cizí pozemky
 - U držitele licence na výrobu tepelné energie – jen v případě podporovaných zdrojů

Děkuji za pozornost

eichlerk@prf.cuni.cz

PRÁVNICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova